

IGOR ZGOLIŃSKI

WŁAŚCIWOŚĆ SĄDU W POSTĘPOWANIU KLAUZULOWYM – UWAGI NA KANWIE ART. 3 § 1 K.K.W.

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw¹ nowelizująca ustawę z dnia 6 czerwca 1997 – Kodeks karny wykonawczy². Nowelizacja dokonała, fundamentalnych w istocie, zmian w postępowaniu wykonawczym, mających głównie na celu usprawnienie toku postępowania, zminimalizowanie kosztów, a przy okazji zwiększenie wpływów do budżetu państwa. Przekształcenie normatywne było na tyle duże, że można zasadnie twierdzić o tym, że obecnie mamy do czynienia z nowym kodeksem karnym wykonawczym, realizującym odmienne cele. Wprowadzono bowiem do kodeksu kilkanaście nowych przepisów, zaś modyfikacjom poddano ponad setkę przepisów już istniejących.

Wprowadzając tak gruntowne zmiany, liczyć się trzeba zawsze z wystąpieniem pewnego zakresu pól niedookreśloności czy wręcz sprzeczności w nowej konstrukcji, zwłaszcza z innymi aktami prawnym, gdyż jest to rzeczą nieuniknioną. Miało to miejsce również w niniejszym przypadku, aczkolwiek, co trzeba wyraźnie zasygnalizować, liczba i rodzaj tych nieścisłości była, niestety, bardzo duża³. W sposób bolesny odczuwa to aktualnie *sensu largo* wymiar sprawiedliwości, co nakazuje już teraz uznać, że część przepisów nie sprawdziła się, gdyż nie spełnia swojej roli w należyty sposób. Z tej przyczyny nieunikniona wydaje się być kolejna nowelizacja przepisów regulujących postępowanie wykonawcze, uwzględniająca praktyczne funkcjonowanie przepisów (tzw. *low in action*).

Na podstawie wzmiankowanej ustawy transformacji uległ między innymi przepis art. 3 k.k.w., statuujący właściwość rzeczową i miejscową sądu do podjęcia czynności wykonawczych. Truizmem będzie stwierdzenie, że jest to przepis o charakterze newralgicznym dla losów każdego postępowania wykonawczego.

¹ Dz.U. Nr 240, poz. 1431.

² Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.

³ Por. K. Postulski, Postępowanie przed sądem w zmienionym kodeksie karnym wykonawczym, „Prokuratura i Prawo” 2012, nr 2.

Główną zasadą wyrażoną w treści przepisu art. 3 § 1 k.k.w. jest to, że sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, jest właściwy również w postępowaniu dotyczącym wykonania tego orzeczenia. W stosunku do skazanego przebywającego w okręgu innego sądu właściwy natomiast w postępowaniu dotyczącym wykonania orzeczenia jest sąd równorzędny, w którego okręgu skazany ma miejsce stałego pobytu, chyba że ustawa stanowi inaczej. W dalszych częściach przepis odnosi się do właściwości sądu w sytuacji, gdy skazany jest pozbawiony wolności, w sprawach zastrzeżonych dla sądu penitencjarnego oraz dla wojskowego sądu garnizonowego. Kwestie te zostały jednak pominięte w niniejszym opracowaniu z uwagi na nikłe znaczenie dla postępowania klauzulowego.

Przepis art. 3 k.k.w. wprowadził zatem instytucję zbliżoną do obowiązującej niegdyś w k.p.k. z 1969 r. właściwości ruchomej, aczkolwiek w znacznie zmiennej postaci, bo dotyczącej właściwości miejscowej. Nie można także oprzeć się wrażeniu, że w treści przepisu art. 3 § 1 k.k.w. da się wyodrębnić elementy pewnego rodzaju właściwości funkcjonalnej sądu. Decydujące znaczenie ma miejsce stałego pobytu skazanego, ponieważ przesądza ono *de facto* o tym, który z sądów będzie obowiązany do prowadzenia postępowania wykonawczego. W chwili obecnej mamy zatem dwie równorzędne zasady w zakresie właściwości miejscowej⁴. Podstawową zasadą jest właściwość sądu wydającego orzeczenie w pierwszej instancji, natomiast zasadą uboczną (równoległą) właściwość sądu miejsca stałego pobytu skazanego. Całokształt normatywnego brzemienia art. 3 § 1 k.k.w. pozwala zatem wysnuć tezę, że czynnikiem decydującym o właściwości sądu w postępowaniu wykonawczym jest w istocie miejsce pobytu skazanego. Jeżeli jest ono tożsame z sądem orzekającym w pierwszej instancji, właściwym będzie tenże sąd, jeśli natomiast skazany przebywa w okręgu innego sądu – sąd miejsca jego pobytu.

Omawiany przepis pod względem leksykalnym nie powinien budzić wątpliwości. Tak jednakże nie jest w praktyce i termin miejsca stałego pobytu rozumiany bywa niejednolicie. W tym zakresie warto zaproponować, aby stały pobyt wiązać z faktem przebywania w jakiegokolwiek miejscowości położonej na terytorium RP. Nie należy go raczej utożsamiać z pojęciem stałego zamieszkania, gdyż termin ten zależy od okoliczności konkretnego przypadku⁵. Przed wejściem w życie nowelizacji przepis posługiwał się pojęciem „miejsca zamieszkania”, które niewątpliwie posiadało rodowód cywilnoprawny (art. 25 k.c.). Termin ten, rozumiany jako miejscowość, w której dana osoba przebywa z zamiarem stałego pobytu, zawierał w sobie dwa elementy⁶. Pierwszy z nich miał charakter obiektywny i sprowadzał się do fizycznego przebywania w danej miejscowości. Drugi miał zaś wyraźne

⁴ K. Postulski używa tutaj pojęcia „współzasady” – por. K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Lex 2012.

⁵ Por. uchwałę Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 sierpnia 1991, W 7/91, Dz.U. z 1991 r. Nr 81, poz. 364 oraz postanowienie SN z dnia 9 maja 1970 r., I K 18/70.

⁶ Świadomie posługuje się w tym zakresie czasem przeszłym, z uwagi na deregulację w k.k.w.

zabarwienie subiektywne, gdyż łączył się z zamiarem przebywania danej osoby fizycznej w konkretnej miejscowości. Korelował więc z wolą tej osoby do tego, aby dana miejscowość stanowiła jej „centrum życiowe”, tj. ośrodek interesów osobistych i majątkowych. Nie można natomiast tracić z pola widzenia tego, że aktualnie używanym w kodeksie karnym wykonawczym pojęciem miejsca stałego pobytu posługuje się z powodzeniem prawo administracyjne i jest ono przedmiotem definicji legalnej. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych⁷ miejsce pobytu stałego to zamieszkanie w określonej miejscowości pod oznaczonym adresem z zamiarem stałego przebywania. Definicja ta nawiązuje zatem wprost do cywilnoprawnego rozumienia pojęcia miejsca zamieszkania. Przepis ten ma jednak charakter administracyjny, przez co siłą rzeczy nie jest w pełni adekwatny dla potrzeb postępowania karnego wykonawczego. Należy go w konsekwencji stosować wyłącznie *mutatis mutandis*. Na gruncie kodeksu karnego wykonawczego występują bowiem sytuacje, gdy skazany nie ma zamiaru stałego przebywania w określonej miejscowości, lecz znajduje się tam np. w wyniku przymusu państwowego, choćby odbywając karę pozbawienia wolności, lecz w tym zakresie aktualny staje się art. 3 § 1a k.k.w. Jest jednak rzeczą oczywistą, że wówczas skazany przebywa tam jedynie czasowo, w ramach określonych wyłącznie granicami kary. Jego miejsce zamieszkania – „centrum życiowe” pozostaje natomiast niezmienione. Z tych względów oddzielenie miejsca stałego pobytu od zamieszkania (łączonego z zamiarem) jawi się jako konieczne. Jak zasadnie wywodzi K. Postulski⁸, w założeniach nowelizacyjnych chodziło o to, aby w sposób stosunkowo szybki i prosty ustalić stan faktyczny związany z pobytem skazanego w danym miejscu i oderwać te czynności od czynników *stricte* subiektywnych, tj. zamiaru przebywania w określonym miejscu.

Pomijając wiele pozostałych kwestii związanych z właściwością sądu w postępowaniu wykonawczym, należy stwierdzić, że *in praxi* aspekt ten stał się przyczyną wielu nieporozumień i rozbieżności. W istocie obecnie w tym zakresie trwają, niestety, nadal liczne spory kompetencyjne pomiędzy sądami. Nie mają one, co oczywiste, charakteru sporów kompetencyjnych pozytywnych. Taki stan rzeczy odbija się negatywnie głównie na stronach procesu, a przy tym stanowi unieczystwienie fundamentalnych założeń legislacyjnych. Można jedynie przypuszczać, że ustawodawca nie przewidział takiego obrotu sprawy. Podstaw do sporów kompetencyjnych na tej płaszczyźnie jest co najmniej kilka. Jedną z nich jest właśnie kwestia, który z sądów ma nadawać klauzulę wykonalności. Spośród pozostałych kwestii można wymienić choćby wątpliwości w zakresie tego, który sąd sporządza informację do Krajowego Rejestru Karnego, czy też w jaki sposób obliczyć 14 dniowy termin wynikający z treści § 357 rozporządzenia Ministra Sprawiedli-

⁷ Dz.U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.

⁸ K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy...*, op. cit.

wości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych⁹, w sytuacji gdy czynności rozkładają się pomiędzy sąd pierwszej instancji a sąd miejsca stałego pobytu skazanego.

Jest także sprawą oczywistą, że większość problemów, wobec niejasności przepisów, będzie musiała znaleźć swoje rozwiązanie w drodze uzusów. Sytuacja jednakowoż znacznie się komplikuje, jeśli chodzi o właściwość sądu w zakresie nadania klauzuli wykonalności. Można bowiem tutaj wyraźnie wyodrębnić dwa, przeciwstawne sobie stanowiska, z których każde da się wybronić z punktu widzenia dogmatyki. Trwa obecnie swoisty impas, albowiem jedne sądy uznają, że klauzulę wykonalności winien nadać zawsze ten sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji, zaś inne, że czynność ta należy do obowiązków sądu powołanego w zakresie właściwości przemiennej, tj. sądu, w którego okręgu skazany ma miejsce stałego pobytu. Spróbujmy więc z tego powodu przeanalizować, jakie obecnie przepisy regulują przedmiotową materię, a następnie udzielić odpowiedzi na pytanie, które rozwiązanie nie tyle może być poprawniejsze, co korzystniejsze w praktyce i bardziej przystające do zamierzeń ustawodawcy. Innymi słowy, które z nich jawi się jako korzystniejsze do przyjęcia podczas postępowania karnego wykonawczego.

Na wstępie, dla jasności dalszego wywodu, należy przypomnieć dwa podstawowe w tym zakresie pojęcia, a mianowicie tytułu wykonawczego oraz tytułu egzekucyjnego. Tytuł wykonawczy jest tytułem następczym, wynikłym z przekształcenia tytułu egzekucyjnego po nadaniu mu klauzuli wykonalności. Stanowi podstawę do wszczęcia dalszych czynności wykonawczych, między innymi postępowania przed komornikiem sądowym. Poprzez tytuł egzekucyjny rozumiemy natomiast orzeczenie, które nakazuje danej osobie określone zachowanie się. Aby stało się ono wymagalne, konieczne jest nadanie mu klauzuli wykonalności. Postępowanie klauzulowe w kodeksie karnym wykonawczym jest natomiast uregulowane w sposób szczątkowy. Według treści art. 26 k.k.w. do tytułów egzekucyjnych mają zastosowanie przepisy art. 776–795 k.p.c. Następuje więc odesłanie normatywne do innej ustawy. Postępowanie związane z nadaniem tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności ma charakter autonomiczny wobec postępowania rozpoznawczego i egzekucyjnego¹⁰. Generalnie, właściwość sądu w tym postępowaniu jest uzależniona od podmiotu, który wydał tytuł egzekucyjny. W sytuacji, gdy tytuł egzekucyjny został wydany przez sąd, wówczas kwestię właściwości reguluje treść przepisu art. 781 § 1 k.p.c. Ten przepis ma relewantne znaczenie dla losów postępowania klauzulowego na gruncie kodeksu karnego wykonawczego. Wedle jego brzmienia tytułowi egzekucyjnemu pochodzącemu

⁹ Dz.U. Nr 38, poz. 249 ze zm.

¹⁰ Por. wyrok TK z dnia 4 września 2006 r., P 2/06, OTK – A 2006, nr 8, poz. 98; postanowienie SN z dnia 10 maja 2000 r., CZ 48/00, Lex nr 51816; uchwała SN z dnia 5 stycznia 1999 r., OSNC 1999, nr 5, poz. 105; P. Telenga, *Komentarz aktualizowany do art. 781 k.p.c.*, Lex; D. Zawistowski, *Komentarz do art. 781 k.p.c.*, Lex.

od sądu nadaje klauzulę wykonalności sąd pierwszej instancji, w którym sprawa się toczy. Sąd drugiej instancji nadaje klauzulę, dopóki akta sprawy w sądzie tym się znajdują; nie dotyczy to jednak Sądu Najwyższego. Jest to niewątpliwie *lex specialis* w zakresie właściwości miejscowej w postępowaniu cywilnym¹¹. W rozpatrywanym przypadku w kwestii właściwości miejscowej sądu w postępowaniu klauzulowym wynikłym w toku postępowania wykonawczego mamy więc do czynienia z sytuacją tego rodzaju, że przepis szczególny, jakim niewątpliwie jest art. 26 k.k.w., odsyła do innego przepisu szczególnego w zakresie właściwości. Podzielić należy pogląd, że powyższe uregulowanie, które zastrzega właściwość sądu pierwszej instancji, w którym sprawa się toczy, nie zostało zarezerwowane wyłącznie dla sądu, w którym aktualnie postępowanie trwa, lecz rozciąga się także na sąd, w którym sprawa została rozstrzygnięta prawomocnym orzeczeniem stanowiącym tytuł egzekucyjny¹². Jest to więc swoiste unormowanie wyczerpujące, które wyłącza stosowanie w tym zakresie innych przepisów o właściwości przemiennej lub wyłącznej kodeksu postępowania cywilnego. Powyższa teza jest podzielana w doktrynie, gdzie wywodzi się, że właściwość sądu, określoną brzmieniem art. 781 k.p.c., jest właściwością wyłączną¹³. W doktrynie jest prezentowany pogląd, opierający się na podejściu funkcjonalnym, a stanowiący, iż właściwość sądu w postępowaniu klauzulowym jest związana z wymogiem, aby klauzulę wykonalności nadawał ten sąd, w którym fizycznie znajdują się akta sprawy¹⁴. Wskazuje się ponadto na brzmienie art. 783 § 3 k.p.c., który uznaje, iż jeśli tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, wówczas klauzulę wykonalności umieszcza się na wypisie orzeczenia, czyniąc odpowiednią wzmiankę o jej wydaniu na oryginale orzeczenia.

Kwestię postępowania klauzulowego reguluje także inna grupa przepisów, zawarta w regulaminie urzędowania sądów powszechnych. Przepisy te mają jednak głównie charakter służebny i dotyczą czynności technicznych, związanych z zaopatrywaniem danego dokumentu w klauzulę wykonalności. Spośród przepisów tam zawartych (§ 179–§ 191) dość często jest powoływany § 188 ust. 1, który stanowi, że jeżeli nadanie klauzuli wykonalności następuje bez oddzielnego postanowienia w tym przedmiocie, na oryginale orzeczenia lub protokołu ugody sądowej zamieszcza się adnotację wymieniającą osobę, której wydano tytuł wykonawczy, z podpisem kierownika sekretariatu i datą wydania. Przepis ten nie do końca znajdzie zastosowanie w postępowaniu karnym wykonawczym, albowiem odnosi się do tych sytuacji, gdy klauzula wykonalności jest nadawana

¹¹ Por. uchwała SN z dnia 9 listopada 1994 r., CZP 143/94, OSNC 1995, nr 3, poz. 46; uchwała SN z dnia 5 stycznia 1999 r., III CZP 54/98, OSNC 1999/6/105.

¹² Uchwała SN z dnia 9 listopada 1994 r., CZP 143/94, OSNC 1995, nr 3, poz. 46.

¹³ P. Biezuński, *Komentarz do zmiany art. 781 k.p.c. wprowadzonej przez Dz.U. z 2009 r., nr 26, poz. 156*, Lex.

¹⁴ Z. Szczurek, *Komentarz do art. 776¹ k.p.c.*, Currenda 2005, Lex; P. Telenga, *Komentarz aktualizowany do art. 781 k.p.c.*, Lex; D. Zawistowski, *Komentarz do art. 781 k.p.c.*, Lex.

bez oddzielnego postanowienia. W świetle treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego¹⁵ nadanie klauzuli wykonalności winno zaś nastąpić w drodze dodatkowego postanowienia, zawierającego uzasadnienie.

Do postępowania klauzulowego odnosi się również kodeks postępowania karnego. Przepis art. 107 k.p.k. stanowi między innymi, że sąd, który orzekał co do roszczeń majątkowych, nadaje na żądanie osoby uprawnionej klauzulę wykonalności orzeczeniu podlegającemu wykonaniu w drodze egzekucji. Za orzeczenia co do roszczeń majątkowych uważa się również orzeczenia nakładające obowiązek naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz nawiązkę orzeczoną na rzecz pokrzywdzonego, jeżeli nadają się one do egzekucji w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Z treści tego przepisu, rangi bądź co bądź ustawowej, wynika więc dość jasno, że właściwym do nadania klauzuli wykonalności jest ten sąd, który wydał orzeczenie będące tytułem egzekucyjnym. Wykładnia na tej płaszczyźnie bywa jeszcze dodatkowo rozszerzana poprzez uznanie, że po zakończeniu postępowania karnego, w którym powstał tytuł egzekucyjny, sądem właściwym do nadania klauzuli wykonalności jest zawsze sąd pierwszej instancji, także gdy elementy podlegające wykonaniu zostały zamieszczone w orzeczeniu przez sąd odwoławczy¹⁶.

Uwzględniając powyżej przedstawione okoliczności, można zatem dowodzić, że w postępowaniu wykonawczym właściwym do nadania klauzuli wykonalności jest zawsze ten sąd, który wydał orzeczenie w pierwszej instancji będące tytułem egzekucyjnym.

Z drugiej jednak strony można także bronić poglądu odmiennego, że sądem właściwym jest nie sąd pierwszej instancji, lecz sąd właściwości przemiennej – miejsca pobytu skazanego. Z brzmienia art. 25 § 1 k.k.w. wynika między innymi, iż egzekucję zasądzonych roszczeń cywilnych, orzeczonej grzywny, świadczenia pieniężnego, należności sądowych oraz zobowiązania określonego w art. 52 k.k. prowadzi się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Zasadę tą stosuje się również do wykonania postanowień o zabezpieczeniu roszczeń cywilnych będących przedmiotem postępowania karnego oraz grzywny. Innymi słowy, w tym zakresie pierwszoplanową rolę winny odgrywać przepisy kodeksu postępowania cywilnego, jeśli kodeks karny wykonawczy nie stanowi inaczej. Brzmienie powołanego przepisu może również dawać asumpt do postawienia tezy, że przepisy kodeksu karnego wykonawczego określają samoistnie właściwość sądu w części dotyczącej postępowania egzekucyjnego prowadzonego w trakcie postępowania karnego wykonawczego. Nie ma większego znaczenia przepis art. 107 k.p.k. Przed nowelizacją, tj. do dnia 31 grudnia 2011 r., nie występowały jakiegokol-

¹⁵ Wyrok TK z dnia 22 listopada 2010 r. – P 28/08, Dz.U. z 2010 r. Nr 229, poz. 1503.

¹⁶ Uchwała SN z dnia 20 grudnia 2007 r., I KZP 35/07, OSNKW 1008, nr 1, poz. 1; uchwała SN z dnia 29 czerwca 2007 r., III CZP 51/07, Biul. SN 2007, nr 6, poz. 11; postanowienie SA w Krakowie z dnia 13 grudnia 2002 r., II AKz 583/02, KZS 2002, nr 12, poz. 37; S. Steinborn, *Komentarz aktualizowany do art. 107 k.p.k.*, Lex.

wiek sprzeczności i niekwestionowana była właściwość sądu pierwszej instancji (sądu *meriti*) do nadania klauzuli wykonalności. Wraz z nowelizacją kodeksu karnego wykonawczego ustawodawca zaniechał jednakże dokonania modyfikacji w art. 107 k.p.k., przez co przepisy przestały być kompatybilne ze sobą. Wątpliwości co do zasadności umieszczenia regulacji dotyczącej postępowania klauzulowego poza kodeksem karnym wykonawczym były zaś sygnalizowane już wcześniej. Jak słusznie zauważono, jest wysoce dyskusyjne to, że instytucja nadania klauzuli wykonalności nie została uregulowana w pełni w rozdziale XII, oddział 4 k.k.w., lecz w art. 107 § 2 k.p.k., który *ex definitione* określa czynności procesowe¹⁷. W konsekwencji wypada przyjąć konstrukcję kolizyjną *lex posteriori derogat legi priori* i tym samym dać prymat art. 3 § 1 k.k.w. Niezależnie od powyższego nie można także zapominać, że zgodnie z art. 1 § 2 k.k.w. przepisy kodeksu postępowania karnego stosuje się tylko wówczas, gdy kodeks karny wykonawczy nie reguluje danych kwestii. W tym zaś przypadku taka sytuacja nie występuje. Rekapitułując, należy w tym zakresie pominąć brzmienie art. 107 k.p.k. W przeciwnej sytuacji dochodzimy bowiem do wniosków diametralnie sprzecznych z założeniami ustawodawcy¹⁸. Argumentem przeciwnym do tego poglądu nie wydaje się być odmienne uregulowanie w zakresie sporządzenia informacji do Krajowego Rejestru Sądowego, gdyż wydaje się, że czynność tę zrównano ze zwykłą czynnością o charakterze administracyjnym. Tym więc mogło być podyktowane odstępstwo od zasady ogólnej. Podkreśla się także inny aspekt. Gdyby przyjąć, że w postępowaniu wykonawczym w zakresie właściwości sądu co do postępowania o nadanie klauzuli wykonalności priorytetowe znaczenie ma jednak art. 781 § 1 k.p.c., to wskazuje on na właściwość sądu pierwszej instancji, w którym sprawa się toczy. Przy uwzględnieniu, że stosownie do art. 9 § 1 k.k.w. postępowanie wykonawcze wszczyna się bezzwłocznie, gdy orzeczenie stało się wykonalne, wówczas można przyjąć, że chodzi o tok postępowania wykonawczego, zgodnie z brzmieniem przepisu art. 3 § 1 k.k.w.

Jak wynika z przedstawionej analizy, istnieją poważne argumenty zarówno za uznaniem właściwości sądu orzekającego w pierwszej instancji do nadania klauzuli wykonalności, jak i przeciwnie, właściwości sądu miejsca pobytu skazanego. Wydaje się jednak, że w świetle generalnych założeń ustawodawcy bardziej prawidłowe jest jednak nadawanie klauzuli wykonalności przez sąd miejsca pobytu skazanego. Zapobiegnie to powstaniu kolejnego wyłomu od zasady ogólnej, znacznie przyspieszając przy tym procedurę. Co oczywista, po stronie tego sądu będzie wówczas leżało obowiązkowe przekazanie odpowiedniej informacji sądowi wydającemu orzeczenie w pierwszej instancji, zwłaszcza po to, aby poczynił odpowiednią wzmiankę na oryginale orzeczenia. Podkreślić jednak trzeba, na

¹⁷ Postanowienie SA w Gdańsku z dnia 5 października 1999 r., II AKz 820/99, OSA 2002, nr 2 poz. 14.

¹⁸ Uzasadnienie do projektu ustawy nowelizacyjnej.

co zasadnie zwrócono już uwagę¹⁹, że sąd miejsca pobytu może nadać klauzulę wykonalności li tylko w takim zakresie, w jakim sam jest właściwy do wykonania wyroku, a nie w każdym przypadku. Będzie to niewątpliwie częściowe nadanie klauzuli wykonalności. Zaapelować zatem należy, aby stosować w postępowaniu klauzulowym właściwość sądu miejsca pobytu skazanego, co wydaje się być zgodne z założeniami wprowadzonej nowelizacji i pozwoli przy tym na ujednoczenie praktyki.

STRESZCZENIE

Od dnia 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa z dnia 16 września 2011 r. (Dz.U. Nr 240, poz. 1431) nowelizująca Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557). Na podstawie tego aktu prawnego dokonano znaczącego przemodelowania dotychczasowych, skostniałych już nieco, przepisów wykonawczych. Niniejszy artykuł odnosi się do zmian wprowadzonych w art. 3 k.k.w., statuującym właściwość rzeczową i miejscową sądu do podjęcia czynności wykonawczych. Z uwagi na zbyt dużą ogólnikowość stał się on bowiem najbardziej problematyczny w praktycznym stosowaniu. W konsekwencji powoduje wiele sporów kompetencyjnych i rozbieżności interpretacyjnych w ramach poszczególnych sądów, zwłaszcza w aspekcie właściwości do nadania klauzuli wykonalności. Konkluzją artykułu jest sugestia, aby czynność takową wykonywał sąd miejsca pobytu skazanego.

SUMMARY

The Act of 16 September 2011 (Journal of Laws No. 240, item 1431) amending the Executive Penal Code (Journal of Laws No. 90, item 557) has been in force since 1 January 2012. Based on this legal act, a substantial remodeling of the former, a bit obsolete, executive regulations has been introduced. The article discusses the changes provided by the Article 3 of the Executive Penal Code, which regulates the competence *ratione loci* and *ratione materiae* competence of the court to undertake executive actions. Due to its too big vagueness, it has become most dubious as far as its practical use is concerned. As a result, it causes many competence disputes and interpretational divergences within particular courts, especially in connection with competence to assign an executive formula. The article's conclusion is a suggestion that the writ of execution should be issued by the court having jurisdiction in the place of the sentenced person's residence.

¹⁹ K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz do art. 3 k.k.w.*, Lex 2012.

RÉSUMÉ

Du 1er janvier 2012 entre en vigueur une nouvelle loi du 16 septembre 2011 (J.O. Nr 240, pos. 1431) qui novelise le Code pénal exécutif (J.O. Nr 90, pos. 557). A la base de cet acte juridique on a effectué une importante rémodification de règlements exécutifs actuels un peu figés déjà. Cet article montre les changements introduits par l'art.3 du Code pénal exécutif, statuant la qualité objective et locale de la cour pour entreprendre des fonctions exécutives. Jusqu'à maintenant il a été un peu trop général et pour cette raison problématique dans l'utilisation pratique. En conséquence il cause plusieurs débats de compétences et controverses de l'interprétation dans le cadre de cours particulières surtout dans l'aspect des qualités pour attribuer la clause d'exécution. La conclusion de cette article est la suivante suggestion: pour que la cour du condamné résidant exécute cette activité.

РЕЗЮМЕ

С 1 января 2012 года обязывает закон от 16 сентября 2011 года. (Законодательный вестник Nr 240, поз. 1431), вносящий поправки в Уголовно-исполнительный кодекс. (Законодательный вестник Nr 90, поз. 557). На основе этого юридического акта произведено значительное ремоделирование прежних, уже несколько окостеневших, исполнительных законов. В настоящей статье имеет место ссылка на изменения, представленные в ст. 3 УИК, устанавливающей предметную и локальную юрисдикцию к принятию исполнительных действий. Из-за своей достаточной неопределённости она оказалась наиболее проблематичной с точки зрения практического применения. В результате приводит к множеству юрисдикционных споров и различий в интерпретации в рамках отдельных судов, особенно в аспекте юрисдикции к принятию клаузулы исполнения. В заключении статьи представлено предложение, чтобы данную функцию выполнял суд по месту нахождения осуждённого.